

LES DONES DE LA NOSTRA HISTÒRIA

per FERRAN SOLDEVILA

Si santa Isabel de Portugal representa la reialesa santa, santa Maria de Cervelló, per la seva misericòrdia envers els pobres, fou més coneguda per santa Maria dels Socors.

Era filla de Bernat Guillem de Cervelló, i havia nascut a Barcelona el primer de desembre de 1230. La seva santedat, que començà manifestant-se, per l'educació rebuda en la seva llar, en les seves virtuts de mansuetud i de devoció, va brotar, pot dir-se, l'any 1248, en sentir un sermó de fra Bernat de Cabrera, i va expandir-se després de la mort dels seus pares. Entrava aleshores en la trentena. Apartada dels atractius del món, havent rebutjat tota perspectiva matrimonial, ja no visqué sinó per a les obres piadoses. Un dels seus biògrafs va encloure en una frase felïç la caracterització de la figura excelsa de Maria: «Juntó doña María en todos sus hechos, las leyes de la cristiana con las de la señora, las del noble con las de santa». Discreció, prudència, mortificació, puresa virginal, pobresa voluntària en foren les qualitats cèliques.

«El qui no hagi socorregut els pobres, no esperi que Déu el socorri», fou una de les seves sentències o màximes, perquè, filla del seu segle, li plagué de plasmar la seva experiència mística i ascètica en nombrosos pensaments. «Les coses de Déu han d'ésser sols per a Déu, si ja Déu mateix no se serveix descobrir-les».

Fou també proclamada protectora dels navegants. Entre els miracles que li son atribuïts hi ha el del salvament de les religioses que anaven a redimir captius, sorpreses per una tempestat. Era sotmesa a èxtasis i exaltacions, i fou trobada extàtica davant l'altar de la Mare de Déu: la Verge —va explicar al confés— se l'havia enduta vora la mar perquè salvés uns navegants perduts, i en tornar al temple havia restat tota la nit en èxtasi vora la seva imatge.

Després de Déu, el nom del qual apareix tothora en els seus pensaments escrits, devota de Maria, concentrà la seva devoció en la Verge de la Mercè, i Maria dels Socors fou la fundadora de l'orde mercenària per a dames. Obrava el que ensenyava i feia el que deia que es fes. Ordenava amb tanta dolcesa que tenia lligades les seves súbdites amb cadenes d'amor, més que amb la superioritat de prelada. Havia arribat als seixanta anys plena de virtuts i mèrits. Penitència rere penitència, superava les seves companyes més fortes, dejunava com sempre, es deixuplinava i no afluijava en l'oració. Sortia a visitar els hospitals i les cases dels malalts. Tots s'alegraven en veure-la i la invocaven. Tothom trobava en ella la mercè i la misericòrdia.